

Augusztusban is bőven volt tennivaló

Az idei rendkívül forró és száraz nyár a szabadtéri tüzek hónapjává tette júliust és augusztust. Bár sok esetben nagy területen égett a cserje és aljnövényzet, az erdőállományban szerencsére idén nem keletkezett jelentősebb kár. Ha fel is csapnak a lángok, több megyében már nagyobb biztonságban érezhetik életüket és vagyonukat az emberek, mint korábban. A sorra alakuló katasztrófavédelmi őrök ugyanis lefedik a „fehér foltokat”, az egy-egy hivatásos tűzoltó-parancsnokságtól nagyon távol eső területeket. Az őröknek köszönhetően ide is hamarabb érkezik a szakszerű segítség. A hivatásos állomány munkáját hivatottak segíteni az önkéntes tűzoltó egyesületek. Az ő szakmai-anyagi megerősítésüket szolgálták az idén kiírt pályázatok, amelyből bevetésre alkalmas felszereléseket vásárolhatnak, és képzésekre küldhetik tűzoltóikat. Több megyei katasztrófavédelmi igazgatóság jutott idén új mobil labor járműhöz. Ezek a mozgó laboratóriumok közötti balesetknél, vegyi, esetleg nukleáris balesetknél hatékonyan segítik a mentést, de a veszélyes áruk szállításának hatósági ellenőrzését is szolgálják. Nemzetközi kapcsolatrendszerben is szereztek új tapasztalatokat a nyáron magyar tűzoltó tisztek, mégpedig Horvátországban. Az Európai Bizottság büdzséjéből finanszírozott horvát-magyar szakértőcsere-program mindkét ország tűzoltói számára hasznosnak bizonyult. Idehaza ismét toboroz a HUNOR, Magyarország első számú hivatásos mentőszervezete. Szigorú fizikai és pszichikai próbákon és vizsgálatokon kell átesniük azoknak, akik e külföldön is bevetésre alkalmas csapat új tagjaivá válnak. Az országos, majd a megyei szint után most már a járásokban is alakulnak az önkéntes mentőcsoportok. Feladatuk a megyei csapatokéhoz hasonló, de tevékenységük egy-egy járásra korlátozódik, profiljuk pedig illeszkedik a területre jellemző kockázati tényezőkhöz.

Fotó: Somogy MKI

A forró és száraz nyáron megnőtt a vegetációtüzek száma

A rendkívüli hóhullám és a csapadékban szegény időjárás a vegetációs tüzek hónapjává tette az idei júliust és augusztust. Szinte minden napra jutott kisebb-nagyobb tüzeset: tarlók, bokros-cserjés területek kaptak lángra, olykor szalmabálák százai égtek, egy-egy helyen aratási tűz is előfordult. Ebben az időszakban a tűzoltókat többnyire ilyen esetekhez riasztották.

Bár az időjárási körülmények megkönnyítették a tüzek fellobbanását, keletkezésükért mégis az esetek döntő többségében az emberi gondatlanság okolható. Az országosan elrendelt tűzgyújtási tilalmat egyesek vagy nem vették komolyan, vagy hanyagságból nem tartották meg annak szabályait, ritkábban szándékos gyújtogatás gyanúja is felmerült.

A nyári hónapok egyik emlékezetes tüzesete, amikor a Pest megyei Örkény és Tatárszentgyörgy környezetében tomboltak a lángok egy honvédségi lőtér területén, mintegy százhektáros területen. A részben borókás-cserjés, részben fenyves területen több alkalommal újra feltámadt a tűz, a fenyőfák koronája is égett, a munkálatok a katasztrófavédelem és a honvédség jelentős erőt kötöttek le. Július tizenhatodika és tizennyolcadika között háromszor vonultak oltani a járművek, többek között dabasi, ceglédi, monori, kecskeméti, váci, érdi, fővárosi és honvédségi tűzoltók kapcsolódtak be az olykor megfeszített erőt igénylő munkába. Több alkalommal égtek szalmabálák a megye különböző településein, Veresegyház közelében a nádas kapott lángra. Galgamácsán augusztus elején gabonatarló égett, a tűz átterjedt a mellette lévő fatelepre és meggyújtotta a negyven köbméteres farakást. Csemőn kéthektáros területen lobbant lángra száraz fű és gaz, amely lakóházakat, fenyő- és akácerdőt is veszélyeztetett. A tüzet a ceglédi és kecskeméti hivatásos tűzoltók közös erővel fékeztek meg. A szigetszentmiklósi tűzoltókat Tökölre és Szigetszentmiklósról riasztották szintén augusztusban, mivel Tökölön ötszáz négyzetméteres területen száraz füves, Szigetszentmiklóson pedig kétezer négyzetméteres lekaszált területen keletkezett tűz.

A déli megyék közül Bács-Kiskunban küzdöttek jelentős mennyiségű vegetációtüzzel a tűzoltók. Kiskunmajsán például kombájnból gyulladt ki szalmaszalma július utolsó hetében.

Ugyancsak ezekben a napokban Nyárlőrinc külterületén, a 44-es főútnál az erdő aljnövényzete égett négy hektáron. A tűz egy tanyaépületet is veszélyeztetett, a kecskeméti, a kiskunfélegyházi és a dabasi tűzoltók együttes erővel oltották el. Augusztus huszadika után a Kiskunsági főcsatorna partján a nádas lángolt mintegy háromszáz méter hosszan, itt nyaralók voltak veszélyben. Ágasegyháza Galambház dűlőben pedig a vadfásítás aljnövényzete égett három hektáron.

Csongrád megyében Szeged-Szőreg külterületén háromszáz kockabála égett, míg augusztus elején egy kübekházi tanya udvarában kapott lángra százhusz bálányi szalma, Kelebián pedig egy kombájnból gyulladt motorteret kellett eloltani a tűzoltóknak. Augusztus kilencedikén a szegedi tűzoltók dolgoztak az 55-ös út mentén az égő nádas oltásán. Néhány nappal később két növényzettűzhöz vonultak egy napon a csongrádi és a hódmezővásárhelyi tűzoltók.

E kiragadott példákon túl az ország szinte valamennyi megyéjében voltak kisebb-nagyobb kiterjedésű és erősségű vegetációtüzek. Ezért július 22-én – az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság javaslata alapján – országos tűzgyújtási tilalmat rendelt el a vidékfejlesztési miniszter, amely egészen augusztus 28-ig volt érvényben. Ez időszak alatt tilos volt tüzet gyújtani az erdőterületeken, valamint a fásításokban és az ezek kétszáz méteres körzetén belül lévő külterületi ingatlanokon (telkeken) is. Szintén tilos volt tüzet rakni a kijelölt tűzrakó helyeken, a vasút és közút menti fásítások közelében, de szigorúan tilos volt égetni a parlagot vagy elégetni a gyomokat. Ez a korlátozás közvetlenül az erdőket volt hivatott védeni, illetve a még lábon álló gabonát, de tágabb értelemben az emberi élet és a közvagyon védelmét is szolgálta a korlátozás.

Fotó: Hajdú-Bihar MKI

Pályázatok útján fejleszthetnek az önkéntes tűzoltó egyesületek

A katasztrófavédelmi rendszer fontos szereplői az önkéntesek, akik tevékenységükkel példát mutatnak kötelességtudatból az ország lakosságának és a nemzetközi közvéleménynek egyaránt. A katasztrófavédelem mindhárom periódusában: a felkészülés, a védekezés és a helyreállítás fázisában egyaránt fontos szerepük van. Ők azok, akik önként, fizetés nélkül, szabadidejükben végzik mindennapi tevékenységüket. Közösségformáló és közösségépítő erejük példamutató, önzetlenségük jövőbemutató.

Jelenleg 427 önkéntes egyesület rendelkezik hivatásos tűzoltó-parancsnoksággal kötött együttműködési megállapodással. Három évvel ezelőtt még csak 310, míg tavaly 386 egyesületnek rendelkezett ilyenekkel. Az önkénteseket 2012-ben 3484 esetben riasztották, 3831 alkalommal szerekkel mozogtak. Átlagosan 5,3 kilométer távolságra vonulnak, az átlaglétszámuk 4,2 fő, beavatkozásokként 1 óra 20 percet dolgoznak.

Balogh Nikoletta tű. zászlós. Vas MKI

Működésükhöz a Belügyminisztérium biztosít megfelelő jogi háttérrel, az együttműködés megfelelő támasz mindkét fél, a minisztérium és az önkéntes tűzoltó egyesületek számára. Dr. Pintér Sándor belügyminiszter a május 25-én, az önkéntes tűzoltó egyesületek számára megtartott szakmai napon elmondta, a minisztérium az önkormányzatoknak minden évben egymilliárd forintnyi összeget biztosít pályázat útján oktatási, képzési, közbiztonsági feladatokra. A belügyminiszter a szakmai napon ígéretet tett arra, hogy a jövő évben az önkéntes tűzoltó egyesületek számára szóló pályázatot is kiírnak. Együttal felkérte Dr.

Bakondi György tű. altábornagyot, országos katasztrófavédelmi főigazgatót, teremtse meg annak a lehetőségét, hogy a hivatás tűzoltóságok által már nem használt, de jó állapotú, feladatra alkalmas tűzoltó gépjárművekből az önkéntes tűzoltó egyesületek részesülhessenek. A belügyminiszter felidézte még, hogy előző miniszteri ciklusa idején 400 millió forintot tudtak fordítani az önkéntes tűzoltó egyesületekre, ma ez az összeg mindössze 120 millió forint. Pintér Sándor ígéretet tett arra, hogy a jövő évi költségvetésben ezt az összeget igyekeznek megemelni.

A szakmai napon több felszólaló felhívta a figyelmet arra: ahhoz, hogy egy egyesület eredményesen tudjon beavatkozni, műszakilag megfelelő és vonulóképes tűzoltó gépjárművekre, védőeszköz-ellátottságra és képzettségre van szükség. Ezeket a feltételeket pedig pályázat útján is lehet biztosítani. Ennek ellenére a Nemzeti Együttműködési Alap által kiírt pályázatokra tavaly csupán kilencven önkéntes egyesület jelentkezett az 1154 egyesületből.

A májusi találkozó után nem sokkal Bakondi György főigazgató javaslatára soron kívüli döntést hozott a kormány, ennek értelmében az önkéntes tűzoltó egyesületek munkájának támogatására a kötelezettségvállalással nem terhelt maradványokból csaknem 100 millió forintot átcsoportosítottak. A támogatás felhasználására a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság és a Magyar Tűzoltó Szövetség június 25-én pályázatot írt ki, amelynek keretében üzemeltetési költségekre, tűzoltótechnika felülvizsgálatára, EDR rádió beszerzésére és szertár építésére vagy felújítására, esetleg bővítésére pályázhattak az önkéntes egyesületek. A pályázat célja, hogy az egyesületek működését erősítve még hatékonyabbá váljon Magyarország mentő tűzvédelme. A pályázatokat augusztus 15-ig kellett benyújtani az együttműködési megállapodás szerinti hivatásos tűzoltó-parancsnoksághoz. Az egyes és kettes kategóriájú, hivatásos tűzoltó-parancsnoksággal együttműködési megállapodással rendelkező önkéntes tűzoltó egyesületek legfeljebb hétszáz ezer, a harmadik kategóriába tartozók pedig legfeljebb százötvenezer forintnyi támogatást igényelhetnek. Egy önkéntes egyesület csak egy pályázatot nyújthatott be, a pályázaton belül több támogatási fajtára. A pályázatok elbírálásának határidejét szeptember 30-ban

határozták meg, a támogatási időszak pedig jövő év május 31-ig tart.

Egy hónappal később, július 25-én az önkéntes tűzoltó egyesületek 2013. évi pályázatának döntés-előkészítő bíráló bizottsága tartott ülést, amelyen részt vettek a Magyar Tűzoltó Szövetség és a szakterületek képviselői is. A *Bérczi László* vezetésével megtartott ülésen a bizottságnak nem volt könnyű dolga, hiszen összesen 369 pályázati dokumentáció érkezett a 120 millió forint pályázati keretre több mint 272 millió forint értékű támogatási igénnyel. Miután a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság kiemelten igyekszik támogatni a tűzoltásban, műszaki mentésben közreműködő önkéntes tűzoltó egyesületek tevékenységét, az előkészítő munka során elsődleges volt az önkéntes tűzoltók képzése és a biztonságos tűzoltói beavatkozások feltételeinek megteremtése. A bizottság az előkészítés során célként tűzte ki, hogy valamennyi, a pályázati feltételeknek megfelelő egyesület támogatásban részesüljön.

A bíráló bizottság javaslatát Bakondi György hagyta jóvá. A pályázati keretösszegekből valamilyen formában 367 önkéntes tűzoltó egyesület nyert támogatást, két egyesület igényét utasította el a bíráló bizottság. A BM HEROS Zrt. négy pályázónak összesen 849 ezer 385 forint értékű munkadíjat ajánlott fel a 120 millió forint támogatáson felül. Az önkéntes tűzoltó egyesületeket a pályázat végeredményéről a katasztrófavédelmi igazgatóságok, illetve a velük együttműködési megállapodást kötő hivatásos tűzoltó parancsnokságok útján értesítették.

Nem csak a biztonságérzetet, a biztonságot is növelik az új katasztrófavédelmi őrsök

Tavaly áprilisban indult a katasztrófavédelmi őrsprogram. Az őrsök a hivatásos tűzoltó parancsnokságok feladatait látják el – csak a központtól távolabb eső, hosszú vonulási idővel elérhető helyeken, ahova eddig az elfogadhatónál hosszabb idő alatt sikerült csak kiérkezniük az egységeknek baj esetén. Az őrsök éppen azért jöttek és jönnek még létre újabb településeken, hogy lefedjék az úgynevezett „fehér foltokat” – azokat a területeket, ahová a hivatásos parancsnokságokról huszonöt percnél hosszabb idő

alatt tudnak csak kiérni a tűzoltók. A tűz oltásában, az emberéletek mentésében tudvalevőleg akár percek is számíthatnak. A viszonylag kis létszámú őrsök ereje éppen a gyorsaságukban van – a riasztási idők néhány percre csökkennek, ami jelentősen gyorsabb vagyoni- és életmentést tesz lehetővé. Másfelől az elsődleges beavatkozást a károk helyszínén hivatásos, jól képzett tűzoltók végzik, ami további garancia a polgárok számára.

Az első őrsök – szám szerint tizenhat – tavaly áprilisban kezdtek működni, közülük egy a Baranya megyei Véménden, ahol a program indulásának központi ünnepségét is tartották. A csapat riasztási normaideje két perc, működési területe pedig 23 ezer 750 hektár. Tizennégy település nyolcezer-háromszáz lakosát szolgálja ki, továbbá védi a területen átfutó M6-os autópálya kiemelt létesítményének számító négy alagútját is.

Mostanra tizennégy megyében összesen huszonhat katasztrófavédelmi őrs működik: Baranyában, Bács-Kiskunban és Békésben egy-egy, Győr-Moson-Sopron megyében kettő, Hajdú-Biharban három, Heves megyében kettő, Komárom-Esztergom megyében három, míg Nógrádban egy őrs teljesít szolgálatot. Pest megyében négy, Szabolcs-Szatmár-Bereg és Tolna megyében három-három új csapat szolgálja a környezetében élők biztonságát. Zala és Vas megye egy-egy őrrel gyarapodott a program indulása óta.

Bonyhád őrs Fotó: SárossyEndre tű fhdgy

A legújabban átadottak között találjuk a Tolna megyei Bonyhád őrsét. Itt tizennyolc tűzoltó teljesít szolgálatot, egyszerre négy ember és egy gépjármű áll folyamatos készenlétben, várva az esetleges riasztást. Mindezt teljesen felújított, több mint ötszáz négyzetméteres épületben. A földszinten három szerállás és a kiszolgáló helységek, az emeleten tanácsterem és irodák létesültek. Kiépült az informatikai rendszer, benne az EDR- és a számítógépes hálózat, a tűzoltók a

riasztást a PAJZS-rendszeren keresztül kapják. A bonyhádi őrs harmincöt település körülbelül negyvenezer lakójának mentő tűzvédelmét szolgálja, a Völgység és Észak-Baranya települései számára jócskán lerövidül a jelzés és az első beavatkozás közötti idő.

A Nógrád megyei Rétságon július 3-án nyílt meg az új egység – ezen a területen tavaly 197 vonulás volt. A tűzoltók a hatósági munkába is bekapcsolódnak, így eredményesebbé válhat a megelőzés, csökkenhet a tüzesetek száma. Itt is négy ember, valamint egy Mercedes típusú gépjármű tart ügyeletet napi 24 órában, az őrs egyébként tizennyolc fővel működik és csaknem huszonnyolcezer ember védelmét látja el. Ugyanezen a napon a Pest megyei Aszódon is megkezdte működését a helyi őrs – itt tizennyolc település negyvenegyezer lakója érezheti magát nagyobb biztonságban a jövőben.

Rétsági Katasztrófavédelmi Őrs

A program legutóbbi állomása a Komárom-Esztergom megyei Kisbér, itt állt fel az újabb csapat. Újabb fehér folt tűnt el a térképről, 546 négyzetkilométeren tizennyolc település 25 ezer lakója élhet nagyobb biztonságban, hiszen a riasztás ideje hat perccel csökkent a korábbiakhoz képest. Az őrsön egy Mercedes Rosenbauer TLF 4000 AT 2 típusú gépjárműfecskendő négy fővel áll készenlétben a nap 24 órájában. Az őrs 18 fővel látja el feladatait, és itt dolgozik a katasztrófavédelmi megbízott is, aki a polgári védelmi feladatokon túl a hatósági tevékenységben is részt vesz, kapcsolatot tart a védekezésben együttműködő szervezetekkel, önkormányzatokkal és a közbiztonsági referensekkel. Az őrs elhelyezésére szolgáló épületet az önkormányzat biztosította és vállalta a szükséges helyiségek kialakítását. A teljes felújítás 11,5 millió forintba került.

Az űrsprogram 2014 végén zárul a tervek szerint, ekkorra 65 helyen lesz országsszerte a helyi térség tűzvédelmét az eddiginél hatékonyabban ellátó új szervezeti egység.

Az országban már épülő őrsök listája

Békés megyében előrehaladtak a mezőberényi katasztrófavédelmi őrs épületének felújítási munkálatai, jelenleg a belső építési munkálatokat végzik. Az őrsöt a tervek szerint októberben adják át. Négy hivatásos állományú tűzoltóval és egy 2000-es típusú Mercedes Rosenbauer gépjárműfecskendővel működik majd. Az őrs működésével Murony, Csordaszállás és Köröstarcsa válik könnyebben megközelíthetővé.

Borsod-Abaúj-Zemplén megyében Cigándon, Aggteleken, Bódvaszilason és Göncön lesz majd katasztrófavédelmi őrs: a meglévő épületeket felújítják, új szertárakat építenek, a munkálatok várhatóan szeptember végével fejeződnek be. Az őrsöket a tervek szerint októberben és novemberben adják át.

A Győr-Moson-Sopron megyei Lébényben lassan befejeződnek a tervezett katasztrófavédelmi őrs meglévő épületrészének munkálatai.

Heves megyében idén szeptember elsején működni kezd a füzesabonyi katasztrófavédelmi őrs, amelyet a korábbi tűzoltósági épületben helyeztek el. Két szerállást és hálóhelyiséget alakítanak ki, valamint felújítják az irodákat és a vizesblokkot. Augusztus elején kezdődtek a pétérvásárai katasztrófavédelmi őrs munkálatai. Ez nagyobb beruházás, lévén az önkormányzat biztosította épületet teljesen át kell alakítani és bővíteni új szerállással, irodával, hálóval, tárgyalóval és vizesblokkal. A munkát várhatóan október közepére befejezik, az átadást november 1-jére tervezik.

Nógrád megyében a berceli katasztrófavédelmi őrs építését várhatóan szeptember végére fejezik be, október elsejével kezdhet működni az egység. A laktanyát teljes egészében az önkormányzati finanszírozza.

Ismét toboroz a HUNOR

A HUNOR hivatásos mentőszervezet keres soraiba új csapattagokat: hivatásos tűzoltókat kutató, műszaki mentő és beavatkozási szakterületekre. A

csapat olyan kollégák jelentkezését várja, akik önkéntesen vállalják a szolgálatot a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság alapította mentőszervezetben, és akik kihívásnak tekintik, hogy az emberi életek védelmében hazai és nemzetközi küldetésekből vegyenek részt.

A HUNOR hivatásos nehéz kutató-mentő mentőszervezetet gyorsreagálású erőként vetik be hazai és nemzetközi katasztrófáknál, elsősorban földrengéseknél műszaki-mentési és kutatási feladatok ellátására. A csapat alkalmas a bekövetkezett veszélyhelyzetek, katasztrófák során jelentkező speciális mentési feladatok elvégzésére, az elsőként beavatkozók megerősítésére. Ugyanakkor emlékeztető volt a csapat ideje, több napon át tartó folyamatos bevetése a júniusi dunai árvíznél, ahol speciális feladatok elvégzésével erősítették, olykor mentették a kritikus pontok töltéseit.

Magyarországon a HUNOR a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi, külföldön pedig Magyarország hivatalos katasztrófavédelmi mentőcsapataként végzi tevékenységét. Szakfeladata a romok alatt rekedt áldozatok keresése, mentése, szükség szerint elsősegélynyújtás számukra. Földrengés sújtotta területen magától értetődő feladat a műszaki mentés, áldozatok kiemelése, túlélési esélyeik biztosítása.

A mentőszervezet a magas színvonalú műszaki mentési tapasztalattal és speciális szakképzettséggel rendelkezők jelentkezését várja. Olyan szakembereket, akik képesek megfelelni egy nemzetközi beavatkozás összetett feladatainak és bonyolult kihívásainak, és akik hajlandók részt venni az előírt elméleti és gyakorlati kiképzéseken.

A jelölteknek a HUNOR speciális és nehéz körülmények között végrehajtandó feladataihoz mért szigorú válogatáson kell átesniük. Vizsgálják többek között fizikai és pszichikai alkalmasságukat, valamint általános egészségügyi megfelelőségét. A fizikai erőnlétet és állóképességet különféle gyakorlatok – például úszás, futás, távolugrás – eredményes végrehajtásával kell bizonyítani. A pszichológiai alkalmasság feltételei között kiemelten fontos szempont az illető személy szociális érettsége, magas szintű teljesítménymotivációja, a jó kommunikációs és stressztűrő képessége.

Jelentkezni ez év szeptember 30-ig lehet, méghozzá a pályázó saját tűzoltóparancsnoka útján, a területileg illetékes katasztrófavédelmi

igazgatóság igazgatóján keresztül, vagy közvetlenül az arpad.okros@katved.gov.hu címre megküldött elektronikus levélben Ökrös Árpád tűzoltó őrnagynál.

HUNOR gyakorlat – fotó: Jóri András – BM OKF

Göcsejtől a VIDRA-ig – alakulnak az önkéntes járási mentőcsoporthok

A megyei önkéntes mentőszervezetek után országsszerte alakulnak a kisebb földrajzi területekre – járásokra – specializálódott mentőcsoporthok. E csapatok egyfelől növelik az önkéntes polgári védelemmel lefedett területek számát, másfelől szélesítik is a baj esetén mozgósítható önkéntesek és szervezetek körét. A megújult katasztrófavédelmi rendszerben az egyik fontos cél az, hogy a hivatásos szakemberek munkáját egyre több önkéntes segítse, elsősorban a polgári védelmi szolgálat területén. Az új típusú mentőcsoporthok vállalt feladata az adott járás területén a hivatásos szervekkel együttműködve megakadályozni a katasztrófákkal járó károk kialakulását, vagy ha ez nem lehetséges, tevékenyen részt venni azok felszámolásában. A csapatok összetétele, fő profilja igazodik a

működési területükön legnagyobb valószínűséggel várható katasztrófatípusokhoz és veszélyhelyzetekhez.

Az idén július 20-án megalakult Gerje és Tápió mentőcsoportok Pest megyében a ceglédi, illetve a nagykáta járásban működnek majd. A csoportok sokszínűek. A Tápiónak kilencvenöt tagja van, zömmel önkéntes tűzoltók, polgárőrök, nyugdíjas tűzoltók, rajtuk kívül tizenegy mentős szakember is csatlakozott. A szükséges eszközöket az önkéntes tűzoltó egyesületek biztosítják, ezeket a polgárőrök gépjárművei, valamint a járásban tevékenykedő mezőgazdasági vállalkozók erő- és munkagépei egészítik ki. A ceglédi járásban alakult Gerjét hatvannégyen alkotják: zömmel a terület polgárőr egyesületeinek tagjai, valamint a járási hivatal munkatársai vállaltak benne szerepet. A csoportok önként vállalt feladatai is sokrétűek. A Gerje fő tevékenysége lesz kiegészíteni és segíteni a veszélyeztetett területen dolgozó, területlezárást, területbiztosítást, őrzést és forgalomirányítást végző hivatásos szervek állományát. A területek adottságait alapul véve elsősorban viharkárokkal, belvízzel, valamint vegetációs tüzekkel kell majd szembenézniük e szervezetek tagjainak.

Zala megyében, ahol az elsők között hozták létre a járási mentőcsoportokat, mind a hat járásban megalakultak e csapatok: a legkisebb harminc tagot számlál, a legnagyobb hetvenet. Utóbbi egyébként, a Göcsej, árvízvédelmi tevékenységet lát majd el a zalaegerszegi járás területén, a többiek mind városi kutató-mentő tevékenységre specializálódtak. A szervezeteket rendszerbe állító gyakorlatokra és az állomány ünnepélyes eskütételére legkésőbb november 15-ig sor kerül majd. Augusztus 30-án tartották a Mura Mentőcsoport alakuló megbeszélését Zala megyében. A letenyei járás mentőcsapatának harminchárom tagja lesz, fő feladatául a vizek kártétele elleni védekezésben való részvételt szabják. Ebből következik, hogy leginkább rendkívüli időjárás esetén számíthatnak feladatokra a csapat tagjai.

Baranya megyében elsőként a szentlőrinci járásban hozták létre a Szigetvidék Mentőcsoportot huszonöt taggal, amely a maga nemében speciálisnak számít. A tagságot részben a Szabadszentkirályi Önkéntes Tűzoltó Egyesület

adja, részben egy orvosokból és szakápolókból álló egészségügyi egység. Elmondható tehát, hogy orvosok és tűzoltók alkotják az első baranyai járási mentőcsoportot. A jövőben mind a tíz járásban megalakulnak a mentőszervezetek. A sorban a villányi és a sellyei járás következik majd.

Kistelek járási mentőcsoport Fotó: Csongrád MKI

Csongrádban szintén júliusban kezdtek el dolgozni a járási mentőalakulatok létrehozásán. A hét járásban a helyi veszélyeztetettségeknek megfelelően alakítják ki a szervezeteket, fő profiljukat is a legnagyobb valószínűséggel bekövetkező katasztrófatípusokhoz alakítják. Itt is számítanak az önkéntes tűzoltó és a polgárőr egyesületek tagjaira, de arra is, hogy egyes cégek polgári védelmi tagsága is növeli a szervezet hatékonyságát, főleg e vállalatok gépparkjának köszönhetően. A kisteleki járás mentőcsoportja augusztus 20-án mutatta be rendszerbe állító és minősítő gyakorlatát; ők elsősorban a belvíz elleni védekezésre készülnek fel, de önkéntes tűzoltó tagjaik révén tűzoltási és műszaki mentési feladatokra is bevethetők.

Békésben is működik már az első önkéntes mentőcsoport, a Vidra, amely a gyomaendrődi járáson belül teljesít majd szolgálatot. Az északi Nógrád megyében viszont egyelőre csak előkészítik e második önkéntes védvonal kiépítését a polgári védelem szakemberei. A júliusi és augusztusi megbeszéléseken az egyesületek képviselőit tájékoztatták a járási mentőszervezetekhez csatlakozás lehetőségéről, feltételeiről. A megalakuló mentőcsoportok területi polgári védelmi mentőszervezetnek minősülnek majd, a járásban bekövetkező veszélyekre reagálnak, a beavatkozó hivatásosok megerősítésére.

Sikeres volt a horvát-magyar szakértőcsere-program

Még tavaly, egy kétoldalú magyar-horvát találkozó során állapodott meg *Dr. Bakondi György* tű. altábornagy, országos katasztrófavédelmi főigazgató és a horvát *Damir Trut*, a Nemzeti Védelmi és Mentési Főigazgatóság főigazgatója a horvát-magyar szakértőcsere-program részleteiről. Ennek lényege, hogy ettől az évtől kezdve a nyári hónapokban katasztrófavédelmi szakértők teljesítenek szolgálatot egymás országában, így is könnyítve az ott nyaraló magyar, illetve horvát turisták tájékoztatását. A program – amely az Európai Bizottság égisze alatt futott és amelyet Brüsszel finanszírozott – természetesen a szakmai ismeretek cseréjét és a kapcsolatok erősítését is szolgálta a két ország szakemberei között.

A két ország katasztrófavédelmi vezetőjének kapcsolata nem új keletű, *Damir Trut* épp 2012. január 2-án, a hazai egységes katasztrófavédelem megalakulása napján vendégeskedett nálunk. Brüsszelben ekkora már aláírták Horvátország uniós csatlakozási szerződését, és az újdonsült horvát tagság okán nevezte szükségesnek *Bakondi György* a két ország közötti együttműködés erősítését. Az altábornagy ekkor felajánlotta horvát kollégájának, hogy a magyar katasztrófavédelem megosztja velük az Európai Unióban eddig szerzett tapasztalatait.

A horvát szakemberek első, kétfős delegációja június 23-án érkezett hazánkba Rijekából. Őket a továbbiakban még három, szintén kéttagú szakértői csoport követte – ezeket a Veszprém, a Somogy és a Baranya Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság munkatársai fogadták. A szakértői csoportok egyenként tíznapos szolgálatot teljesítettek az adott térségben. Látogatásuk elsődleges célja az volt, hogy tájékoztassák a horvát turistákat a számukra fontos eseményekről. A magyar kollégákkal közösen járőröztek, egyszerre segítve és figyelve egymás munkáját. Eközben pedig a két ország katasztrófavédelmének szakmai tapasztalatait is megosztották egymással.

Valamennyi horvát szakértői csoport kétnapos látogatást tett Budapesten, a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóságon, ahol átfogó tájékoztatást kaptak a hazai katasztrófavédelem tűzvédelmi és tűzoltósági rendszeréről, a lakossági tájékoztatásról, a 112-es segélyhívó rendszer kiépítéséről, valamint a műveletirányítási rendszerről.

A laktanyákban tett látogatásuk alkalmával a horvát kollégák néhány közös pontot is felfedeztek a két ország szakmai gyakorlatában.

Megállapították például, hogy a magyar és a horvát tűzoltó egységek hasonló felszereléssel, tűzoltó technikával dolgoznak. Egy szerelési gyakorlat után meg is jegyezték: nem csak az eszközök, hanem a szerelési technikák is hasonlatosak a horvát és a magyar rendszerben. Siófokon, a balatoni viharjelző rendszer megtekintése és megismerése után a horvát kollégák megállapították: hasonló obszervatórium működik a horvát tengerparton is.

Horvátország – Fotó: *Laczikó Károly* tű. alezredes, *Hosszú Ferenc* tű. zászlós

Az első magyar szakértői csoport Somogy megyéből utazott Horvátországba, őket Baranya, Veszprém és Zala megye küldöttei követték Splitbe, illetve Rijekába. A magyar tűzoltók a kiemelt turistaközpontban, illetve a helyi tűzoltóságon teljesítettek szolgálatot ottlétük idején. Járőrözéseik alkalmával a térségben nyaraló magyar turistákat segítették és tájékoztatták a számukra fontos eseményről, például a rendkívüli hóhullámról, egy esetleges erdőtűzről, egyes szélsőséges időjárási jelenségekről, avagy éppen az infrastruktúra zavarairól, közlekedési nehézségekről. Tájékoztatást adtak továbbá a közeli kórházak, orvosok, rendőrség, áruházak, kempingek és fürdésre alkalmas strandok elérhetőségeiről is.

A magyar tűzoltók is számos újdonsággal ismerkedtek meg horvát kollégáiknál. Megtekintették sok más mellett azt a kis, mindössze egy beavatkozó szerrel ellátott tűzoltóságot, amely az autópálya mellett áll és az egység feladata, hogy elsődlegesen beavatkozzon ezeken az utakon történő balesetknél. Az úgynevezett autópálya-tűzoltóságon négy tűzoltó áll készenlétben. A Veszprém megyei küldöttség tagjai szertárlátogatásuk alkalmával egy számukra újdonságnak számító eszközzel, az úgynevezett „japán harisnyával” ismerkedtek meg. Ez egy magasból mentő eszköz, amely a létrakosár fel-le mozgatása nélkül teszi lehetővé több ember gyors egymás utáni mentését.

Mivel Horvátországban is nagy gondot okoznak az erdőtüzek, a magas erdőtűz-kockázati időszak intézkedéseivel, a járőr- és figyelőszolgálat munkájával is megismerkedtek hazánk tűzoltói, sőt, megfigyelőként részt vehettek erdőtűz oltásánál is. Egy alkalommal a Splithez közeli Kastela Stari településen ugyanis nagy kiterjedésű erdőtűz keletkezett és a két Baranya megyei szakember is a helyszínre sietett. Négy tűzoltóságról érkeztek gépjárműfecskendők és vízszállítók a helyszínre és a domborzati viszonyok, valamint a tűz kiterjedtsége miatt tűzoltó helikoptert és három Canadair típusú tűzoltó repülőt is bevetettek a horvát szakemberek. A Zala megyei kollégák pedig már első napjukon a dolgok sűrűjében érezhették magukat. A rijekai tűzoltóság működési területén ugyanis a száraz, forró időjárás következtében egy nagy kiterjedésű erdőtűz alakult ki, amelynek oltásában hat tűzoltóság egységei vettek részt, hivatásos és önkéntes egységek közösen. A lángokat csaknem tizenkét óras küzdelem árán fékeztek meg. A két magyar szakértő az aktív beavatkozásban ugyan nem vett részt, ám az akciót követő biztonsági intézkedéseket figyelemmel kísérte.

Új „guruló laborok” kerültek augusztusban a katasztrófavédelmi igazgatóságokra

A kor kihívásainak minden tekintetben megfelelő, a modern katasztrófavédelmi célokat hatékonyan támogató, Land Rover típusú terepjárókra szerelt mobil labort kapott idén több megyei igazgatóság úgynevezett katasztrófavédelmi mobil labor (KML) egysége. Márciusban egy KML és kilenc KML-ADR járművet adtak át az igazgatóságoknak, utóbbi a veszélyes anyagok szállításának ellenőrzésében is képes segíteni a katasztrófavédelem szakembereit. Augusztusban újabb négy jármű került egy-egy igazgatóságra az ország különböző pontjain.

Ezeket a mozgó vegyvizsgálati és radiológiai eszközöket annak megállapítására vetik be, hogy megállapítsák: közúti balesetknél, vegyi anyagokat is érintő tüzeknél került-e káros, vagy egészségre ártalmas anyag a környezetbe, és ha igen, mekkora koncentrációban? Milyen típusú és mennyire veszélyes egy-egy balesetet szenvedett tartálykocsi sokszor ismeretlen rakománya? Mekkora veszélyt jelent az átvágott gázvezetékbelől szivárgó gáz a közelben élőkre? A vegyi anyagok mellett természetesen a radioaktív esemény

felderítésére és detektálására is képesek az új mobil laborok. A BM HEROS Zrt. és a Gamma Zrt. által közösen kifejlesztett gépjárműben megtalálhatók a sorolt feladatok ellátásához szükséges meteorológiai, vegyi és sugázmérő műszerek, a különböző mentesítő anyagok, valamint egyéni védőeszközök és felszerelések.

Olyan eseményeknél, ahol veszélyes anyag jelenlétével kell számolni, nem nélkülözhetők ezen eszközök mérési eredményei. A káreset felszámolását irányító számára nélkülözhetetlen információt jelent a veszélyes anyag beazonosításán túl az, hogy kell-e számolni az anyag terjedésével és hogy mi a veszélyeztetett terület iránya és kiterjedése. A káreseti helyszíneken túl a veszélyesáru-szállítás ellenőrzése során is használják az új eszközöket, akár közúti, akár vasúti járműveket vizsgálnak át az ellenőrök. Veszélyes üzemek ellenőrzésénél úgyszintén hatékonyan alkalmazható a labor.

Valamennyi feladat végrehajtását segíti és gyorsítja az utasfülkében kialakított, infokommunikációs eszközökkel felszerelt munkahely. A gyors telefonos és internetes kapcsolat alapfeltétele a munkavégzésnek.

A lakosság védelmén és az ellenőrzési feladatokon túl a beavatkozó egységek életét, testi épségét is védik ezek a speciális járművek, amelyekből nyárra újabb négy darab készült el, s amelyek Borsod-Abaúj-Zemplén, Fejér, Pest és Veszprém megyében álltak szolgálatba augusztus közepétől. A járművek – amelyek személyzete és gépjárművezetői is speciális képzésben részesülnek – régebbi járműveket és technológiát váltanak fel. Elődeik, a veszélyhelyzeti felderítő csoportok még az 1990-es évek közepén álltak rendszerbe, eszközeik nem voltak egységesek, a gépjárműpark is előregedett mára. A járműpark cseréje idén kezdődött meg, az autókra a 2013-as fejlesztési terv részeként speciális felépítmények kerültek.